

ГРУПОВА ДИНАМІКА І КОМУНІКАЦІЇ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	F Інформаційні технології
Спеціальність	F2 Інженерія програмного забезпечення
Освітня програма	Інженерія програмного забезпечення інтелектуальних кібер-фізичних систем в енергетиці
Статус дисципліни	Загальна підготовка
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	2 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS/90 годин (30 годин лекцій, 16 годин практичних занять), 46 годин становить самостійна робота
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, МКР, захист практичних робіт
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/ , https://my.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: д.ф., старший викладач Бандурка Олена Іванівна, 0509191245 Практичні: д.ф., старший викладач Бандурка Олена Іванівна, 0509191245
Розміщення курсу	Кампус: https://ecampus.kpi.ua/

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Силабус освітнього компонента ЗО 9 «Групова динаміка і комунікації» складено відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів «Інженерія програмного забезпечення інтелектуальних кібер-фізичних систем в енергетиці» спеціальності F2 Інформаційні технології. Навчальна дисципліна «Групова динаміка і комунікації» вивчає забезпечення ефективного та дієвого функціонування ІТ-організацій, виявлення нових можливостей та засобів ведення бізнесу та адміністрування бізнес-процесів на підприємстві, проведення досліджень, розробки, проектування, стратегічного планування, виробництва, консультування, підприємництва, інтеграції, адміністрування, обслуговування, підтримки та супроводу інформаційних систем. Це зумовлено потребою розв'язання важливих практичних задач. Для закріплення та поглибленого розуміння означень, теоретичних положень та методів групової динаміки передбачено проведення практичних занять.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів професійних компетентностей:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 5);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);
- здатність працювати в команді (ЗК 7);
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (ЗК 8);
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 10);

knn

- здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності (ФК 9);
- здатність проведення ділових перемов з бізнес-партнерами.

Предметом вивчення є комунікаційні зв'язки між членами групи, вплив різних способів комунікації на діяльність групи, знання та вміння застосування професійних стандартів та нормативно-правових документів в галузі інженерії програмного забезпечення.

Програмні результати

Результатом вивчення навчальної дисципліни є вивчення основних відомостей загальної теорії групової динаміки та комунікацій, концепції групової динаміки, основ ефективної роботи з колегами, стратегій вислуховування, переконання та ведення переговорів, принципів ефективної усної комунікації, навички створення письмової ділової документації, підготовки професійного резюме.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після вивчення дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

знання:

- змісту поняття «групова динаміка та комунікації»;
- сильних та слабких сторін групового прийняття рішень;
- особливостей впливу різних стилів лідерства на поведінку членів групи;
- типових вимог до представлення програмного проекту.

уміння:

- вміти документувати та презентувати результати розробки програмного забезпечення (ПРН 2);
- знати основні процеси, фази та ітерації життєвого циклу програмного забезпечення (ПРН 3);
- знати і застосовувати професійні стандарти і інші нормативно-правові документи в галузі інженерії програмного забезпечення (ПРН 4);
- знати та вміти використовувати методи та засоби збору, формулювання та аналізу вимог до програмного забезпечення (ПРН 9);
- мати навички командної розробки, погодження, оформлення і випуску всіх видів програмної документації (ПРН 16);
- знати та вміти застосовувати методи та засоби управління ІТ-проектами, зокрема в енергетиці (ПРН 22).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

У структурно-логічній схемі навчання зазначена дисципліна розміщена у четвертому семестрі другого року навчання. Дисципліна «Групова динаміка та комунікації» забезпечується дисципліною «Українська мова за професійним спрямуванням».

Дисципліна «Групова динаміка і комунікації» забезпечує вивчення дисциплін в наступних семестрах: «Економіка ІТ-індустрії та підприємництво» (сьомий семестр), проходження переддипломної практики та дипломного проектування (восьмий семестр).

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Групова динаміка та комунікації в професійній діяльності.

Тема 1.1. Вступ. Основні терміни та феномени.

knn

Тема 1.2. Міжособистісна комунікація в роботі групи.

Тема 1.3. Комунікації в організаційному аспекті.

Розділ 2. Ділові комунікації. Види та принципи проведення комунікативних заходів.

Тема 2.1. Усні ділові комунікації: наради, презентації, інтерв'ю.

Тема 2.2. Усні ділові комунікації: перемовини, спілкування з замовником, інтерв'ю при працевлаштуванні..

Тема 2.3. Письмові ділові комунікації. Ділова та професійна етика.

Розділ 3. Групова динаміка та комунікації в професійній практиці програмної інженерії.

Тема 3.1. Група і команда в професійній діяльності. Динаміка розвитку групи і команди.

Тема 3.2. Соціально-психологічні ефекти групової роботи. Командні та функціональні ролі.

Тема 3.3. Лідерство та менеджмент в програмній інженерії.

Тема 3.4. Конфлікти в професійних комунікаціях.

Тема 3.5. Віртуальні та розподілені команди.

Тема 3.6. Взаємодії в міжкультурному діловому середовищі.

Тема 3.7. Особистісний фактор в груповій взаємодії.

Тема 3.8. Управління командою розробників.

Тема 3.9. HR- аспекти в програмній інженерії.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1.Виноградова О.В. Групова динаміка та комунікації. Навчальний посібник. Київ: Державний Університет Телекомунікацій., 2018. 223 с.

2. Гарьковець С.О. Конфлікти в освітньому середовищі: діагностика та практика вирішення. Навч.-метод. посіб. Харків. Вид. Мадрид. 2020. 91 с.

3. Даценко О. А. Основи соціальної психології: навч. посіб. Кривий Ріг, 2018. 143 с.

4. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія. Київ: 2020. 364 с.

5.Круподьорова Л.М., Петух А.М. Групова динаміка і комунікації. Навчальний посібник. Вінниця. ВНТУ. 2017. 90 с

6.Лукашевич М.П., Лукашевич О. М., Шандор Ф.Ф. Кар'єра соціального працівника: менеджмент та самоменеджмент. Підручник. 2-е вид. доповнен. І переробл. Ужгород. РІК-У.2020. 352 с.

7 Слюсаревський М.М., Хадратова Н.В. Соціальна психологія. Львів. Львівська політехніка. 2019. 352 с.

Допоміжна література

1. Балахтар В. В. Психологія і педагогіка. Навчально-методичний посібник. Чернівці. Книги-XXI. 2011.с. 70-71.

2. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти. Монографія. Атіка, Київ. 2009. 684 с.

3. Бабенко Л.П., Лавріщева К.М. Основи програмної інженерії. Київ. «Знання». 2001. 269 с.

4. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Підручник. Київ. Академія, 2009. с. 346

5. Вторникова Ю. С. Комунікативна компетентність у структурі ключових компетентностей громадян Європи. Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць. Полтава. 2011. с. 88-99
6. Коваль Т.І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності. Навчально-методичний посібник. Київ. Наукова Література України, 2009. 380 с.
7. Козлакова Г.О. Теоретичні і методичні основи застосування інформаційних технологій у вищій технічній освіті: Монографія. Київ. ІЗМН, ВІПОЛ, 1997. 180 с.
8. Керівництво до Зводу знань з управління проєктами. Третє видання (Керівництво PMBOK®). Американський національний стандарт ANSI/PMI 99-001-2004. - Project Management Institute, 2004. 401 с.
9. Козяр М.М. Віртуальний університет : навчально-методичний посібник. Львів. Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2009. 168 с.
10. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми : Сумський державний університет, 2019. 216 с.
10. Мальцева К.С. Міжкультурні непорозуміння і проблема міжкультурного перекладу. Ін-т філос. ім. Г.С.Сковороди НАН України. Київ, 2002. 20 с.
11. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ. ЦУЛ. 2012. 288 с..
12. Мальцева К.С. Міжкультурні непорозуміння і проблема міжкультурного перекладу. Ін-т філос. ім. Г.С.Сковороди НАН України. Київ, 2002. 20 с.
13. Холод О. М. Сучасні теорії та тенденції розвитку соціальних комунікацій: курс лекцій. У 2-х т. Київ : КНУ, Українська асоціація психолінгвістів, 2016. 214 с.

Навчальний контент

6. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

	Назва теми заняття та перелік основних питань
Розділ 1. Групова динаміка та комунікації в професійній діяльності	
Тема 1.1. Вступ. Основні терміни та феномени.	
1	Лекція 1. Основні терміни та феномени. <u>Основні питання.</u> Визначення понять групової динаміки та комунікацій. Особливості проєктів в програмній інженерії. Комунікації в життєвому циклі проєктів по розробці ПЗ. Людський фактор в розробці ПЗ. Комунікативні компетенції, знання програмних інженерів.
Тема 1.2. Міжособистісна комунікація в роботі групи.	
2	Лекція 2. Міжособистісна комунікація <u>Основні питання.</u> Комунікативна компетентність: визначення, правила, вміння. Аспекти психології спілкування: комунікативний, інтерактивний, перцептивний. Міжособистісні комунікації в груповій роботі. Комунікативна компетентність в груповій/командній роботі.
Тема 1.3. Комунікації в організаційному аспекті	

3	Лекція 3. Комунікації в організаційному аспекті <u>Основні питання.</u> Функції та види комунікацій в компанії. Комунікації в формальних групах: мережі. Формальні та неформальні канали комунікації в організації. Позитивні та негативні сторони використання технічних засобів комунікації. Різноманіття комунікативних каналів. Роль менеджера в організаційних комунікаціях.
Розділ 2. Ділові комунікації. Види та принципи проведення.	
Тема 2.1. Усні ділові комунікації: наради, презентації та інтерв'ю.	
4	Лекція 4 Усні ділові комунікації <u>Основні питання.</u> Наради: визначення та стадії. Класифікація видів нарад. Типи і мета нарад. Принципи проведення нарад. SCRUM- наради. Методика Agile. Метод Canban в IT.
Тема 2.2. Усні ділові комунікації: переговори, спілкування з замовником, інтерв'ю при працевлаштуванні.	
5	Лекція 5. Переговори, спілкування з замовником, інтерв'ю при працевлаштуванні. <u>Основні питання.</u> Переговори: визначення. Позиційні та принципові перемовини. Взаємодія з клієнтами. Типи клієнтів та продавців. Взаємодія з клієнтом на етапах життєвого циклу розробки ПЗ. Види інтерв'ю при працевлаштуванні. Телефонні інтерв'ю.
Тема 2.3. Письмові ділові комунікації. Ділова та професійна етика	
6	Лекція 6. Письмові ділові комунікації. <u>Основні питання.</u> Визначення письмових комунікацій та їх функцій. Способи підсилення впливу. Види продуктів письмової комунікації. Види письмової кореспонденції, види ділового листа. Діловий лист: принципи оформлення. Комп'ютерна етика: понятійне поле, основні проблеми, принципи. Хакерство, хакерська етика. Етичний Кодекс програмних інженерів (8 принципів). Додаток: Software Engineering Code of Ethics.
Розділ 3. Групова динаміка та комунікації в професійній практиці програмної інженерії.	
Тема 3.1. Група і команда в професійній діяльності. Динаміка розвитку групи і команди.	
7	Лекція 7. Група і команда в професійній діяльності. Динаміка розвитку групи і команди. Поняття групи в соціальній психології. Критерії відповідності групі. Види груп. Визначення команди. Види команд. Ознаки ефективної команди. Приклади групової та командної роботи. Визначення понять Team Development та Team Building. Співвідношення індивідуальної та групової роботи. «Піраміди» індивідуальних та групових потреб. Роль лідера команди в управлінні розвитком команди. Динаміка групового розвитку Б.Такмена: Forming-Storming-Norming-Performing-Adjourning. Побудова команди, командоутворення, підвищення групового єднання.
Тема 3.2. Соціально-психологічні ефекти групової роботи. Командні та функційні ролі.	
8	Лекція 8. Груповий ефект. Командні та функційні ролі. <u>Основні питання.</u> Груповий дизайн. Соціометрія (соціометричні індекси в back-up).

	Соціальна фасилітація. Конформізм. Категоріальна диференціація. Групомислення. Групова поляризація. Зсув ризику. Самокеруючі команди. Ролі в команді. Ефективність реалізації ролі. Функційні ролі в команді. Самооцінка командної ролі.
Тема 3.3. Лідерство та менеджмент в програмній інженерії.	
9	Лекція 9. Лідерство та менеджмент в програмній інженерії. <u>Основні питання.</u> Визначення лідерства, менеджмента, стиля управління. Зміна парадигми в співвідношенні менеджмента і лідерства. Теорія лідерства. Структура лідерства. Лідерство та менеджмент. Ситуаційне лідерство. Типи менеджмента, збалансований менеджмент.
Тема 3.4. Конфлікти в професійних комунікаціях.	
10	Лекція 10. Конфлікти в професійних комунікаціях. <u>Основні питання.</u> Визначення конфлікту і конфліктної ситуації. Причини, джерела та ризики виникнення конфлікту. Рівні і типи конфліктів, класифікації. Наслідки конфліктів. Позитивна і негативна роль конфліктів. Життєвий цикл, стадії і динаміка конфліктів, типи взаємодії. Стратегії поведінки при конфліктах в команді.
Тема 3.5. Віртуальні та розподілені команди.	
11	Лекція 11. Віртуальні та розподілені команди <u>Основні питання.</u> Визначення і співвідношення типів команд (географічно розділені та віртуальні команди). Характерні проблеми і фактори ефективності успіху. Типи та характеристики віртуальних команд.
Тема 3.6. Взаємодії в міжкультурному діловому середовищі	
12	Лекція 12. Взаємодії в міжкультурному діловому середовищі. <u>Основні питання.</u> Кросс-культурна ділова взаємодія. Культурна компетентність, культурний капітал.
Тема 3.7. Особистісний фактор в груповій взаємодії.	
13	Лекція 13. Особистісний фактор в груповій взаємодії. <u>Основні питання.</u> «Soft» skills та «Hard» skills. Особливості когнітивної сфери учасників групи. Психотипи та їх прояви при роботі групи розробників програмного забезпечення: MBTI.
Тема 3.8. Управління командою розробників.	
14	Лекція 14. Управління командою розробників. <u>Основні питання.</u> Відбір, адаптація, мотивування, звільнення співробітників в проектах розробки ПЗ. Особливості управління командами розробників ПЗ.
Тема 3.9. HR- аспекти в програмній інженерії.	
15	Лекція 15. HR- аспекти в програмній інженерії. <u>Основні питання.</u> Найкращі HR-практики міжнародних та українських ІТ-компаній. Групова робота з кейсами, що відображають групову динаміку та комунікації в професійній практиці розробників програмного забезпечення.

Практичні заняття

1	Практичне заняття 1. Міжособистісна комунікація в роботі групи. Комунікації в організаційному аспекті. <u>Основні питання:</u> міжособистісні комунікації. Емоційний інтелект в діловому спілкуванні та на практиці розробки ПЗ. Міжособистісні відносини.
---	--

2	Практичне заняття 2. Командна робота над проектом. <u>Основні питання:</u> внутрішні та зовнішні ознаки команди. Група і команда: схожі та відмінні риси. Перехід від групи до команди..
3	Практичне заняття 3. Командні та функційні ролі. <u>Основні питання:</u> колесо командного управління (Маргарисон-Макканн). Командні ролі.
4	Практичне заняття 4. Усні ділові комунікації. <u>Основні питання:</u> перемовний процес, підготовка до перемовин. Продажі по SPIN. Найбільш вживані питання, підготовка до очного інтерв'ю. Наради в структурі управління. Методи підвищення ефективності нарад. Загальна структура нарад. Наради в ХР
5	Практичне заняття 5. Співбесіда та підготовка професійного резюме. <u>Основні питання:</u> основні види професійної співбесіди. Види інтерв'ю при працевлаштуванні. Телефонні інтерв'ю. «Soft» skills та «Hard» skills.
6	Практичне заняття 6. Письмові ділові комунікації. <u>Основні питання:</u> переваги та недоліки письмових комунікацій. Тип даних для передачі, проблеми конфіденційності інформації. Електронна пошта як канал письмових комунікацій.
7	Практичне заняття 7. HR-аспекти в програмній інженерії. <u>Основні питання:</u> групова робота з кейсами, що відображають групову динаміку та комунікації в професійній практиці розробників програмного забезпечення.
8	Практичне заняття 8. Лідерство та менеджмент в програмній інженерії. <u>Основні питання:</u> шляхи в лідерство та менеджмент. Функції керівника проекту та їх розвиток. Розвиток керівника як лідера і менеджера.

7. Самостійна робота студента

Розділ 1. Групова динаміка та комунікації в професійній діяльності Тема 1.1. Вступ. Основні терміни та феномени. Стандарти та програмні документи SE в основі курсу. Хвилі розвитку IT-технологій та -ware терміни. Поняття “People –ware.” Тема 1.2. Міжособистісна комунікація в роботі групи. Міжособистісні комунікації. Емоційний інтелект в діловому спілкуванні та на практиці розробки ПЗ. Міжособистісні відносини. Тема 1.3. Комунікації в організаційному аспекті. Напрямки комунікацій в компанії: вихідні, спадаючі, горизонтальні комунікації. Комунікації в неформальних групах: виноградна лоза. Комунікативні бар'єри та мінімізація «шуму».
Розділ 2. Ділові комунікації. Види та принципи проведення. Тема 2.1. Усні ділові комунікації: наради, презентації та інтерв'ю. Наради в структурі управління. Методи підвищення ефективності нарад. Загальна структура нарад. Наради в ХР. Тема 2.2. Усні ділові комунікації: переговори, спілкування з замовником, інтерв'ю при працевлаштуванні.

Перемовний процес, підготовка до перемовин. Продажі по SPIN. Найбільш вживані питання, підготовка до очного інтерв'ю.

Тема 2.3. Письмові ділові комунікації. Ділова та професійна етика

Переваги та недоліки письмових комунікацій. Тип даних для передачі, проблеми конфіденційності інформації. Електронна пошта як канал письмових комунікацій. Етика та професіоналізм як фактори успіху. Розвиток професійної відповідальності в IEEE та ACM. Етичні кодекси в IT

Розділ 3. Групова динаміка та комунікації в професійній практиці програмної інженерії.

Тема 3.1. Група і команда в професійній діяльності.

Внутрішні та зовнішні ознаки команди. Група і команда: схожі та відмінні риси. Перехід від групи до команди.

Тема 3.2. Соціально-психологічні ефекти групової роботи. Командні та функційні ролі.

Соціально-психологічні параметри групи. Соціальне гальмування. Інгруповий фаворитизм+ аутгрупова агресія. Феномен каузальної атрибуції. Маятник/Пульсар. Колесо командного управління (Маргарисон-Макканн). Командні ролі.

Тема 3.3. Лідерство та менеджмент в програмній інженерії.

Шляхи в лідерство та менеджмент. Функції керівника проекту та їх розвиток. Розвиток керівника як лідера і менеджера.

Тема 3.4. Конфлікти в професійних комунікаціях.

Частота конфліктів в робочих командах. Стійкість і готовність до конфліктів. Ескалація конфлікту. Медіація конфлікту

Тема 3.5. Віртуальні та розподілені команди.

Роль розміру та географічне рознесення команд в проекті різного типу. Рекомендації керівникам і лідерам команд різного типу.

Тема 3.6. Взаємодії в міжкультурному діловому середовищі.

Мультикультуризм, «трикутник» культур.

Тема 3.7. Особистісний фактор в груповій взаємодії.

Індивідуально-психологічні особливості (темперамент, характер, здібності), що впливають на групову діяльність.

Тема 3.8. Управління командою розробників.

Основні кар'єрні виклики для програмних інженерів: технічна/інженерна та управлінська кар'єрні лінії.

Тема 3.9. HR- аспекти в програмній інженерії.

Групова робота з кейсами, що відображають групову динаміку та комунікації в професійній практиці розробників програмного забезпечення.

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до практичних занять 1-8	20
2	Підготовка до МКР	12
3	Підготовка до заліку	14
	Всього	46

1. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, отримання практичних навичок, а не просто запам'ятовування визначень. Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Положенню про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/188>), Положенню про систему оцінювання результатів навчання (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положенню про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання (<https://osvita.kpi.ua/node/32>), які унормовують форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського, а також ознайомитися з нормативно-правовим та регламентуючими документами й корисними ресурсами з розвитку культури академічної доброчесності та запобігання плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/academic-integrity>. Для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі пропуску відновити за допомогою консультування з викладачем та з використанням Moodle/Кампус, самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття та скласти відповідні контрольні заходи в індивідуальному порядку;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у освітньому процесі;
- своєчасно і старанно виконувати завдання для самостійної роботи;
- бути доброзичливим до однокурсників та викладачів;
- брати участь у контрольних заходах;
- за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній online формі за погодженням із директором інституту);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці (у тому числі списування), якщо тільки робота не має груповий формат, використання чужих завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність університету. Результатом невиконання та/або недотримання правил може бути оцінка «не зараховано» за курс;
- при використанні цифрових засобів зв'язку з викладачем (мобільний зв'язок, електронна пошта, переписка у чаті групи та у соцмережах тощо) необхідно дотримуватись загальноприйнятих етичних норм, зокрема бути ввічливим та обмежувати спілкування робочим часом викладача.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Максимальна кількість балів з кредитного модуля дорівнює 100.

Поточний контроль: опитування за лекційним матеріалом, виконання завдань на практичних заняттях, МКР, виконання домашніх робіт.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік.

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- практичні заняття – розв’язання практичних задач та перевірка пройденого лекційного матеріалу;
- модульну контрольну роботу (МКР), що складається з 2 частин;
- виконання та захист 8 домашніх робіт.

Критерії оцінювання

1. Робота на практичних заняттях.

Ваговий бал 1. Максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях складає – 1 бал * 8 занять = 8 балів.

На практичних заняттях студенти разом із викладачем розв’язують завдання за тематикою практичного заняття, готують презентації та відповідають на питання пройденого теоретичного лекційного матеріалу. Після кожного практичного заняття студенти отримують домашнє завдання, яке необхідно вирішити та надати на перевірку викладачу до початку наступного заняття (зазвичай це 2 тижні, однак іноді цей час може бути змінений викладачем у деяких конкретних випадках).

2. Модульний контроль.

Ваговий бал – 25. Модульна контрольна робота (МКР) складається з 2 контрольних робіт, які виконуються протягом семестру на двох практичних заняттях №5 та №8 відповідно протягом 1 години.

Кожна контрольна робота складається з 2 частин:

- теоретична частина у вигляді теоретичних питань за матеріалами вивчених лекцій – тест містить 10 запитань різного формату (вибір правильного варіанту з переліку; визначити відповідність; вибір пропущених слів) – 10 балів;
- практична частина – 3 задачі по 5 балів.

Максимальна кількість балів за 2 контрольні роботи дорівнює

25 балів x 2 = 50 балів.

3. Практичні роботи.

Ваговий бал практичної роботи – 5 балів, якість виконання 0-6 балів.

Якість виконання робіт у відсотковому відношенні (у відсотках від максимальної кількості балів за відповідну роботу):

підготовка до роботи:

- робота відповідає вимогам, охайна – 20 %;
- робота відповідає вимогам, але є чисельні виправлення – 10 %;

виконання роботи:

- робота виконана повністю і вірно протягом відведеного часу – 50 %;
- робота виконана пізніше зазначеного терміну – 20 %;

якість захисту роботи:

- студент вірно і повністю відповів на запитання – 30 %;
- студент при відповіді допустив несуттєві неточності – 20 %;
- студент при відповіді на запитання допустив суттєві неточності, але самостійно виправив їх – 10 %.

Максимальна кількість балів за всі домашні роботи дорівнює

6 балів x 8 = 48 балів.

4. Семестровий контроль – залік.

knn

Максимальна сума балів складає 100.

Умовою допуску до заліку є зарахування модульних контрольних робіт та розрахункових робіт, а також стартовий рейтинг (r_c) не менше 40% від загального рейтингу R , тобто 40 балів.

Студенти, які набрали протягом семестру рейтинг з кредитного модуля менше 60 балів, зобов'язані писати залікову роботу.

Студенти, які набрали протягом семестру необхідну кількість балів (60 балів і більше), мають можливість:

- отримати залікову оцінку (залік) так званим «автоматом» відповідно до набраного рейтингу протягом семестру (таблиця 1);
- писати залікову роботу з метою підвищення оцінки на останньому практичному занятті (при цьому у студента залишаються бали за практичні роботи, а всі інші бали анулюються).

Залікова робота складається з 2 частин, час – 1 година:

- теоретична частина у вигляді тестів – тест містить 10 запитань різного формату (вибір правильного варіанту з переліку; визначити відповідність; чисельна відповідь; відкрита відповідь тощо) – 26 балів;
- практична частина – 2 задачі по 13 балів.

Максимальна кількість балів за всі завдання залікової роботи дорівнює

26 балів + 26 балів = 52 балів

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль:

1. Визначення понять групової динаміки та комунікацій.
2. Особливості проектів в програмній інженерії.
3. Комунікації в життєвому циклі проектів по розробці ПЗ.
4. Людський фактор в розробці ПЗ. Комунікативні компетенції, знання програмних інженерів.
5. Комунікативна компетентність: визначення, правила, вміння.
Аспекти психології спілкування: комунікативний, інтерактивний, перцептивний.
6. Міжособистісні комунікації в груповій роботі.
7. Комунікативна компетентність в груповій/командній роботі.
8. Функції та види комунікацій в компанії.
9. Комунікації в формальних групах: мережі. Формальні та неформальні канали комунікації в організації.
10. Позитивні та негативні сторони використання технічних засобів комунікації.

11. Різноманіття комунікативних каналів. Роль менеджера в організаційних комунікаціях.
12. Наради: визначення та стадії. Класифікація видів нарад. Типи і мета нарад.
13. Принципи проведення нарад. SCRUM- наради. Метод Канбан в ІТ.
14. Переговори: визначення. Позиційні та принципові перемовини.
15. Взаємодія з клієнтами. Типи клієнтів та продавців.
16. Взаємодія з клієнтом на етапах життєвого циклу розробки ПЗ.
17. Види інтерв'ю при працевлаштуванні. Телефонні інтерв'ю.
18. Визначення письмових комунікацій та їх функцій.
19. Способи підсилення впливу. Види продуктів письмової комунікації.
20. Види письмової кореспонденції, види ділового листа. Діловий лист: принципи оформлення.
21. Комп'ютерна етика: понятійне поле, основні проблеми, принципи.
22. Хакерство, хакерська етика.
23. Етичний Кодекс програмних інженерів (8 принципів). Додаток: Software Engineering Code of Ethics.
24. Поняття групи в соціальній психології. Критерії відповідності групі. Види груп.
25. Визначення команди. Види команд. Ознаки ефективної команди. Приклади групової та командної роботи.
26. Визначення понять Team Development та Team Building.
27. Співвідношення індивідуальної та групової роботи.
28. «Піраміди» індивідуальних та групових потреб.
29. Роль лідера команди в управлінні розвитком команди.
30. Груповий дизайн. Соціометрія (соціометричні індекси в back-up).
31. Соціальна фасилітація. Конформізм. Категоріальна диференціація. Групомислення.
32. Групова поляризація. Зсув ризику.
33. Самокеруючі команди. Ролі в команді. Ефективність реалізації ролі.
34. Функційні ролі в команді. Самооцінка командної ролі.
35. Визначення лідерства, менеджмента, стиля управління.
36. Зміна парадигми в співвідношенні менеджмента і лідерства. Теорія лідерства.
37. Структура лідерства. Лідерство та менеджмент.
38. Ситуаційне лідерство. Типи менеджмента, збалансований менеджмент.
39. Визначення конфлікту і конфліктної ситуації. Причини, джерела та ризики виникнення конфлікту.
40. Рівні і типи конфліктів, класифікації. Наслідки конфліктів. Позитивна і негативна роль конфліктів.
41. Життєвий цикл, стадії і динаміка конфліктів, типи взаємодії. Стратегії поведінки при конфліктах в команді.
42. Визначення і співвідношення типів команд (географічно розділені та віртуальні команди).
43. Характерні проблеми і фактори ефективності успіху.
44. Типи та характеристики віртуальних команд.
45. Кросс-культурна ділова взаємодія. Культурна компетентність, культурний капітал.
46. «Soft» skills та «Hard» skills. Особливості когнітивної сфери учасників групи.
47. Психотипи та їх прояви при роботі групи розробників програмного забезпечення: MBTI.
48. Відбір, адаптація, мотивування, звільнення співробітників в проектах розробки ПЗ.
49. Особливості управління командами розробників ПЗ.
50. Найкращі HR-практики міжнародних та українських ІТ-компаній
51. Які функції виконує тестувальник групи. Чи можливо об'єднання ролі розробника та тестувальника проекту?
52. Дайте визначення терміну «Мотивація».

knn

53. Назвіть мотивацію, пріоритетну для технічного спеціаліста групи.
54. Які риси характеру повинен мати аудитор групи?
55. Розкрийте поняття «Динаміка» в термінах Групової динаміки.
56. Назвіть основні ознаки групи.
57. Які функції виконує Керівник малої групи.
58. Які форми керування групою вам відомі?
59. Перерахуйте основні завдання Аналітика в малій групі.
60. Назвіть основні задачі Проектувальника в малій групі.
61. Назвіть основні задачі Технічного спеціаліста групи.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус) «Групова динаміка і комунікації»:

Складено старшим викладачем кафедри інженерії програмного забезпечення в енергетиці НН ІАТЕ, д.ф. Бандуркою Оленою Іванівною

Складено старшим викладачем кафедри інженерії програмного забезпечення в енергетиці НН ІАТЕ, д.ф. Бандуркою Оленою Іванівною

Ухвалено кафедрою інженерії програмного забезпечення в енергетиці НН ІАТЕ (протокол №43 від 24.06.2026 р.)

Погоджено Методичною комісією НН ІАТЕ КПІ імені Ігоря Сікорського (протокол №9 від 26.06.2026 р.)